

VILLAMOS ENERGIA

- Az energiahálózatok összekapcsolása növeli az ellátás biztonságát, csökkentve az áramki-maradások számát és a termelés kiesést az iparban.
- Számítások szerint a megújuló energiaforrásból előállított villamos áram részaránya a jelenlegi 25 százalékról 2030-ra 50 százalékra fog nőni.
- Gondoskodni kell arról, hogy a hálózatok képesek legyenek befogadni a változóképpen jelentkező "megújuló" áramot, amihez elengedhetetlen biztosítani a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelmet.
- Az Európai Unióban olyan befektetői környezetet kell teremteni, amely vonzza a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos, tőkeigényes beruházásokat.
- A nap- és szélenergia termelésének ingadozását egy integrált energia piac tudja kezelni, ahol az egymást kiegészítő energiamixú területek kapcsolódnak össze.

A Kormány [T/7398.](#) számú, egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslata egyebek között a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosítására irányul; az EU Bizottság 1222/2015 rendelete, a villamos energia üzemi és kereskedelmi szabályzat végrehajtásához szükséges rendelkezések megállapítása céljából.

Az európai villamosenergia-rendszer

Európa villamosenergia-rendszerében fontos változások zajlanak. Az Európai Unió tervei szerint **2030-ra a megújuló forrásokból előállított villamos energia aránya a mostani 25 százalékról 50 százalékra növekszik.** Ez a célkitűzés azt is jelenti, hogy a villamos energia kereskedelme feltételezi és elvárja a tagállamok és azok piaci szereplőinek együttműködését, mert ha **növekszik a megújuló forrásból előállított villamos energia aránya,** akkor a hálózatoknak rendelkezniük kell a **határokon átnyúló együttműködéshez szükséges kapacitásokkal, hogy megfeleljenek az ingadozóbb termelésnek.** Ehhez biztosítani kell a kereskedelem rugalmasságát. A megújuló energiaforrásoknak a hálózatba történő hatékony integrálásához a termelőknek, a szolgáltatóknak és a kereskedőknek a villamos energiával a valós időhöz lehető legközelebbi időpontban kell kereskedniük. Az Európai Bizottság [2015/1222 rendelete](#) a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról egy összekapcsolt belső energiapiac kialakítását kívánja támogatni. Már a [714/2009/EK](#) rendelet is megkülönböztetésmentes szabályokat írt elő a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekhez, de egy integrált villamosenergia-piac megvalósítása szükségessé teszi a **kapacitásfelosztásra, a szűk keresztmetszetek kezelésére és a villamosenergia-kereskedelemre vonatkozó jelenlegi szabályok további harmonizálását.** Az egységes másnapi és napon belüli piac-összekapcsolás megvalósításához az átvitelrendszer-üzemeltetőknek koordináltan kell kiszámítaniuk a rendelkezésre álló határkeresztelő kapacitásokat. Ennek érdekében olyan közös hálózatmodellt kell kialakítaniuk, amely órára lebontva tartalmazza a termelés, a terhelés és a hálózat állapotának becsléseit. Európa villamosenergia-rendszerének fokozottabb összekapcsolása, vagyis egy összekapcsolt energiarendszer előnyei:

- javíthatja az ellátás biztonságát
- növelheti a villamosenergia-rendszer megbízhatóságát
- csökkentheti az energiafüggőséget
- egyszerűsítheti az átvitelrendszer-üzemeltetők (Transmission System Operator {TSO}) közötti azonnali segítségnyújtást

A rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül a 714/2009/EK rendelet 24. cikkével összhangban a Bizottság jelentést küld az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak különös tekintettel a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők közötti verseny alakulására.

A 2015/1222 RENDELET CÉLKITŰZÉSEI

- A hatékony verseny előmozdítása a villamosenergia-termelés, -kereskedelem és -ellátás terén;
- az átviteli infrastruktúra optimális kihasználásának biztosítása;
- az üzembiztonság biztosítása;
- az övezetközi kapacitás számításának és kiosztásának optimalizálása;
- az átvitelrendszer-üzemeltetők, a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők, az Ügy-nökség, a szabályozó hatóságok és a piaci szereplők tisztességes és megkülönböztetés-től mentes kezelésének biztosítása;
- az információk átláthatóságának és megbíz-hatóságának biztosítása és javítása;
- hozzájárulás az európai villamosenergia-át-viteli rendszer és villamosenergia-ágazat hatékony és hosszú távú működéséhez és fejlődéséhez;
- a tisztességes és szabályos piac, valamint a tisztességes és szabályos árképzés iránti igény figyelembevétele;
- egyenlő versenyfeltételek teremtése a kije-lölt villamosenergiapiac-üzemeltetők szá-mára;
- övezetközi kapacitáshoz való megkülön-böztetéstől mentes hozzáférés biztosítása.

AZ EURÓPAI ENERGIAUNIÓ

Az Európai Bizottság 2015. február 25-én el-fogadta az [energiaunióról](#) szóló keretstratégiát, amely részletesen kitér **az energiahálózatok összekapcsolására vonatkozó 10 százalékos célkitűzésre**, mint Európa energiabiztonsága szempontjából az egyik kulcsfontosságú lé-pésre. Az összekapcsolt energiahálózatok ala-csonyabb energiatermelési költségeket és ver-senyképesebb villamosenergia-árakat jelent-hetnek. Az európai energiaügyi gazdaságélén-kítő program ([EEGP](#)) segítségével a tagálla-mok közötti **összekapcsolási projekt megva-lósítására eddig körülbelül 650 millió eurót költöttek**. Ilyen projekt volt a Bécset és Győrt összekötő 380 kV-os villamos vezeték kiépíté-sének befejezése, amely rendszerösszekötő-

ként észak-déli átviteli kapacitást biztosít a re-gionális villamosenergia-piac számára. A pro-jektben az **Austrian Power Grid AG és a Ma-gyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rend-szerirányító ZRt ([MAVIR](#))** vett részt. A pro-jekt összköltsége 25 979 600 euró volt, melyet 50-50 százalékban finanszíroztak a projektgaz-dák és az EEGP.

A Bizottság becslése szerint **2020-ig mintegy 200 milliárd eurót** kell biztosítani az összes tagállam megfelelő összekapcsolásához szük-séges infrastruktúra kiépítéséhez. Ebből a vil-lamos energiához kapcsolódó projektekhez kö-rülbelül 105 milliárd euróra lesz szükség, ami-ből 35 milliárd eurót szánnak azokra az össze-kapcsolásokra, amelyek közös érdekű projek-tek és szükségesek a 10 százalékos uniós cél eléréséhez.

A villamosenergia-hálózatok összekapcsolási szintjei (2014)

TAGÁLLAMOK	
Luxemburg	245%
Horvát Köztársaság	69%
Szlovén Köztársaság	65%
Szlovákia	61%
Dánia	44%
Finnország	30%
Ausztria	29%
Magyarország	29%
Svédország	26%
Belgium	17%
Csehország	17%
Hollandia	17%
Bulgária	11%
Görögország	11%
Franciaország	10%
10 százalék alatt összekapcsolt országok	
Németország	10%
Írország	9%
Olaszország	7%
Portugália	7%
Románia	7%
Egyesült Királyság	6%
Észtország	4%
Lettország	4%
Litvánia	4%
Spanyolország	3%
Lengyelország	2%
Ciprus	0%
Málta	0%

Forrás: Infoszolg/ENTSO-E,
[Scenario Outlook and Adequacy Forecast 2014](#)
(Várható szcenárió és megfelelőségi előrejelzés 2014)

**MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK
HASZNÁLATA**

Az Európai Bizottság 2014-novemberében megjelent [Energiapolitika](#) kiadványa szerint a világon 2011-ben több mint 100 gigawatt összteljesítményű napelemet állítottak működésbe, ezeknek **70%-át az Európai Unióban telepítették. 2011-ben 1,2 millió munkahely kötődött valamilyen módon a megújuló energiához** és 2020-ra a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság ágazata várhatóan több mint négymillió embernek ad majd munkát az Európai Unióban.

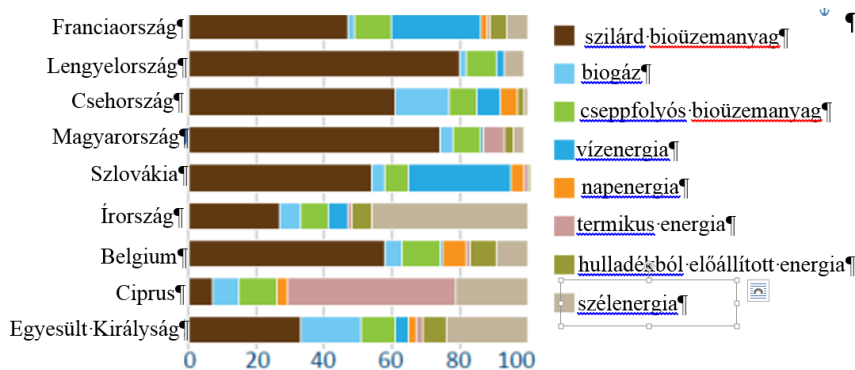
A technológiai költségek csökkenésével a fogyasztók maguk is termelhetnek megújuló energiaforrásból (napvagy szélenergia). Ezt kisméretű energiátárolók (például hőszivattyú, akkumulátor) segítségével késleltetve is felhasználhatják. **A saját termelésű energia fogyasztása hozzájárulhat a hálózati veszteségek csökkentéséhez**, mivel a villamos energiát helyben termelik és fogyasztják.

Magyarországon a [Nemzeti Energiastratégia](#) a megújuló energiaforrások összes felhasználáson belüli arányát 2020-ra 14,65%-ban határozta meg. Ez egy általános célkitűzés a 2020. évi teljes bruttó energiafelhasználáson belül a megújuló energiaforrásokból származó energiára vonatkozóan, mely eltérő részarányokból áll össze:

- fűtés és hűtés (2020-ra 18,9%);
- a villamos energia (10,9%)
- közlekedés (10%).

Az egyes energiatípusok felhasználási aránya a megújuló energiaforrásokon belül, a megújuló energiát 5-10 százalékban felhasználó országok körében, 2013

Forrás: Infoszolg/EPRS [Graphics warehouse](#)

Források:

- Az Energiaunióra vonatkozó csomag. A Bizottság Közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az energiahálózatok összekapcsolására vonatkozó 10%-os célkitűzés elérése. Az európai villamosenergia-hálózat felkészítése a 2020. évre. [COM\(2015\) 82 final](#)
- A Bizottság (EU) [2015/1222](#) Rendelete (2015. július 24.) a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról
- Az Európai Parlament És A Tanács [714/2009/EK](#) Rendelete (2009. július 13.) a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről és az 1228/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
- Nyilvános konzultáció az energiapiac újratervezéséről – [COM\(2015\) 340 final](#)
- Mezősi András: Drága-e a megújuló? – Vezetéstudomány, [2014. 7-8 szám](#)
- A megújuló energiaforrások kézikönyve – [Környezettudományi Központ](#), 2012

Készítette: Lukács Gabriella
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486